

## УГОДИ ПРО ВИЗНАННЯ ВИНУВАТОСТІ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАПОБІГАННЯ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ

### PLEA AGREEMENTS IN CRIMINAL PROCEEDINGS AS A TOOL FOR PREVENTING CRIMINAL OFFENCES

Зусь В.В., к.ю.н.,

асистент кафедри кримінального процесу

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Стаття присвячена комплексному аналізу превентивної функції кримінального провадження та дослідженню місця угод у системі кримінальної юстиції України. Автор наголошує, що завдання кримінального процесу не обмежуються лише відновленням порушених прав особи після вчинення кримінального правопорушення, а мають також превентивний характер, спрямований на запобігання новим злочинам. Підкреслюється важливість виховного та стримуючого впливу правосуддя на потенційних правопорушників.

Значну увагу приділено аналізу понять «охорона» та «захист» прав, які традиційно ототожнювались у правовій доктрині, однак у статті доводиться доцільність їх розмежування: «охорона» спрямована на запобігання можливим порушенням, тоді як «захист» включає не лише відновлювальні, а й превентивні заходи. У цьому контексті розглянуто інститут угод у кримінальному провадженні як інноваційний механізм компромісного вирішення кримінально-правового конфлікту. Детально досліджуються угоди про визнання винуватості, їх потенціал у прискоренні досудового розслідування, забезпеченні процесуальної економії, підвищенні ефективності розкриття злочинів та сприянні співпраці між підозрюваним і органами слідства. Водночас наголошується на ризиках, зокрема можливості використання угод винятково у приватних інтересах, що суперечить завданням кримінального провадження, а також на корупційних загрозах та формалізації співпраці.

Окремий розділ статті присвячений оцінці новітніх законодавчих змін, які розширили практику застосування звільнення від покарання з випробуванням у справах про корупційні правопорушення. Робиться висновок, що такі підходи можуть знижувати загальний превентивний ефект кримінальної юстиції та суперечити суспільним очікуванням щодо невідворотності покарання. Автор доходить висновку, що ефективність угод у кримінальному провадженні можлива лише за умови балансу між приватними і суспільними інтересами, а також при збереженні їх основної функції – запобігання новим кримінальним посяганням.

**Ключові слова:** кримінальне провадження, завдання кримінального провадження, превенція, угода про визнання винуватості, охорона прав, захист прав, суспільний інтерес, корупційні правопорушення.

The article is devoted to a comprehensive analysis of the preventive function of criminal proceedings and the role of agreements within the criminal justice system of Ukraine. It is emphasized that the objectives of criminal procedure are not limited to restoring violated rights after the commission of an offence, but also involve a preventive dimension aimed at deterring and averting future crimes. Particular attention is given to the educational and deterrent impact of justice on potential offenders. The study highlights the distinction between the concepts of “safeguarding” and “protection” of rights. While these terms have often been treated as synonymous in legal doctrine, the author argues for their differentiation: safeguarding is focused on preventing possible violations, whereas protection comprises not only restorative but also preventive measures. In this framework, the institution of agreements in criminal proceedings is examined as an innovative mechanism for resolving criminal-law conflicts through compromise. The article provides a detailed analysis of plea agreements, stressing their potential to accelerate pre-trial investigation, ensure procedural economy, enhance the effectiveness of crime detection, and promote cooperation between defendants and law enforcement authorities. At the same time, significant risks are noted, such as the possibility of using agreements primarily for private benefits, which undermines the fundamental objective of criminal proceedings – to protect the individual, society, and the state. The article critically assesses recent legislative amendments that extended the use of probation in corruption-related cases. According to the author, such reforms may reduce the preventive effect of punishment and erode public confidence in the principle of inevitability of liability. It is concluded that agreements in criminal proceedings can only be effective if applied with a balance between private and public interests, ensuring their primary role as a means of crime prevention and strengthening the legitimacy of the justice system.

**Key words:** criminal proceedings, prevention, plea agreement, safeguarding of rights, protection of rights, public interest, corruption offences, crime prevention.

**Вступ.** Рівень злочинності в Україні останніми роками зростає, що безумовно є наслідком триваючої війни, яка підриває соціальну стабільність. Як свідчать статистичні звіти Офісу Генерального прокурора [1] про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування, кількість відкритих кримінальних проваджень має стійку тенденцію до зростання за останні роки. Так, у 2021 році зареєстрованих кримінальних правопорушень було 321 443, у 2022 – 362 636, у 2023 – вже 475 595, а у 2024 – 492 479. Лише за січень-липень 2025 року зареєстровано 377 655 кримінальних правопорушень. Очевидно, що Україна стикається із різноманітними факторами, які впливають на цю тенденцію, і потрібно шукати та застосовувати нові способи запобігання злочинності та причин її зростання.

Завдання будь-якої діяльності визначають шляхи досягнення цілі, характеризують засоби її досягнення та встановлюються законодавцем. І хоча кримінальне про-

вадження не має безпосереднього завдання боротись зі злочинністю, утім у його завданнях є напрям, який відповідає цій меті. В цілому можна виділити такі загальні змістовні завдання кримінального провадження: (1) *захист* особи, суспільства та держави від діянь, кримінальна протиправність яких встановлена в Кримінальному кодексі України, (2) *охорона* прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження, у тому числі обов'язок застосовувати лише належну правову процедуру до таких учасників, (3) справедливе вирішення кримінально-правового конфлікту шляхом швидкого, повного та неупередженого розслідування та судового розгляду.

Із 2012 р. завдання *захисту особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень* вперше отримало нормативне закріплення (ст. 2 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК)).

Більшість дослідників розглядають це завдання в контексті вже вчиненого правопорушення та відновлення вже

порушених прав особи. Видається неповним таке тлумачення цього блоку завдань кримінального провадження з наступних міркувань.

По-перше, у такому випадку ігнорується виховний, превентивний вплив на інших осіб, які можуть утриматись від кримінальних посягань, знаючи про обов'язкову реакцію держави у вигляді кримінального судочинства як виду державної діяльності. Тобто у такому випадку захист особи, суспільства та держави здійснюється і превентивно, зупиняючи потенційних правопорушників ще до вчинення ними діянь. Таким чином, самим лише існуванням кримінальне провадження вже слугує механізмом в досягненні цього завдання щодо потенційних правопорушників, хронологічно поширюючись на період і до потенційного вчинення кримінально караного діяння, а від-так і до існування кримінального провадження.

По-друге, у цьому блоці завдань використовується термін «особа», на відміну від наступного, де застосовується термін «учасник кримінального провадження» (п. 25 ст. 3 КПК), і очевидно є ширшим поняттям та означає, що для захисту не потрібен процесуальний статус, тобто цей захист розповсюджується на необмежено коло суб'єктів (у тому числі й тих, щодо кого кримінальне правопорушення не вчинене), а не лише до тих, хто залучений до орбіти кримінального судочинства.

По-третє, важливим для правильного розуміння завдань кримінального провадження є питання співвідношення понять «захист» та «охорона» в контексті їх застосування у ст. 2 КПК. Так, існує декілька іноді протилежних інтерпретацій цих правових явищ. Одна група вчених приримується поглядів, за якими ці дефініції розглядаються як взаємодія частини та цілого. Друга група науковців отожднює категорії «правовий захист» та «охорона права». Треті – розмежовують поняття «захист» і «охорона» й розглядають їх як окремі повноцінні юридичні категорії [2, с. 10].

*Поширеною думкою* є те, що терміни «захист» та «охорона» не є тотожними. Поняття охорони є більш широким поняттям. Охорона – це сукупність засобів, пов'язаних із забезпеченням належного здійснення особою своїх прав до моменту порушення внаслідок кримінального правопорушення або іншого суспільно небезпечного діяння. Захист – це заходи, застосовувані компетентними державними органами та посадовими особами, спрямовані на поновлення порушених унаслідок кримінального правопорушення або іншого суспільно небезпечного діяння прав. Таким чином, охорона прав особи полягає в попередженні будь-якого можливого порушення цих прав та готовності реагувати на таке порушення, у контролі за їх дотриманням. Захист (у широкому сенсі) – це діяльність, що здійснюється під час посягання на права, їх обмеження та виникнення реальної погрози їх порушення.

Більшість науковців, які досліджують це питання, розмежовують ці терміни, вказуючи, що «охорона» належить до засобів, які застосовуються до порушеного права, а «захист» – до засобів, які застосовуються після вчинення правопорушення [3]. Із зазначеного можна припустити, що охорона прав та інтересів має місце на етапі до їх порушення, а правовий захист – після. Представники цього підходу зводять поняття «захист» лише до поновлення порушеного права або відновлення втраченого права. «Захист» прав – це засіб, який настає за порушенням і тягне за собою відновлення відповідного суб'єктивного права» [4]. Отже, охорона права вважається ширшим поняттям, яке включає в себе запобігання, недопущення правопорушень і поновлення прав і свобод у випадку посягання на них, тобто і захист права. Останнє, своєю чергою, зводиться лише до випадків порушення прав. Із запропонованим підходом важко погодитись, адже залишається поза увагою превентивна складова поняття «захист». Вважаємо, що зміщення акцентів виключно на відновлення прав,

у випадку їхнього порушення, є вузьким підходом і не вирішує частини проблем, що виникають на стадії запобігання і недопущення порушення таких прав.

Прибічникам другої групи спеціально-юридичний та мовний способи тлумачення змісту юридичних термінів «захист» і «охорона» у текстах різних нормативно-правових актів дає підстави говорити, що зазначені терміни вживаються найчастіше як синоніми чи подібні за значенням поняття стосовно мети, завдань, методів. Так, захист і охорона права є синонімами, які передбачають застосування санкцій до порушника, а відмінності між категоріями трактуються як чисто термінологічні [3]. Поняття «охорона» включає в себе систему заходів, спрямованих на запобігання порушень, або іншими словами, «охорона» зорієнтована, головним чином, на недопущення можливих порушень, а «захист» – на нейтралізацію вже існуючих. А отже, «охорона» діяльність держави щодо забезпечення прав суб'єктів правовідносин, а «захист» – одна з форм цієї охорони.

Третя точка зору на зазначену теоретичну проблему полягає у розмежуванні аналізованих категорій. Відтак, необхідність вдатися до захисту права виникає не лише у випадку його порушення, оспорування, а й у разі виникнення *загрози такого порушення*. Захист прав застосовується лише тоді, коли права особи *ще не порушені, проте їхня фактична реалізація – під загрозою*. При порушенні права важливим є його поновлення. Захист, натомість, має спрацьовувати на стадії виникнення реальної загрози порушення права [5]. Прихильники цього підходу запропонували розмежування поняття «охорона» та «захист» наступним чином. Під поняттям «захист», пропонується розуміти діяльність щодо застосування заходів із припинення порушення права або *попередження такого порушення у випадку існування відповідної загрози*. «Охорона» права має загальносуспільний характер і контролюється соціальними інститутами [6]. Під «захистом» права розуміється комплексна самостійна правова категорія, яка включає в себе сукупність державних і недержавних (самостійних) заходів відновлювального і превентивно-попереджувального характеру, з метою поновлення, компенсації або недопущення порушення прав.

Варто також відзначити, що деякі вчені взагалі піддають критиці формулювання захисту особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень як завдання кримінального провадження в цілому, вказуючи, що це «фактично є не завданням, а метою кримінального провадження» [7, с. 49].

Проте вказану проблему не вдалося вивести за межі наукової дискусії. А якщо у науковій літературі і робиться наголос на розмежуванні, *законодавець це питання ігнорує*.

Підсумовуючи описану проблематику, варто зазначити, що для відповіді на питання *чи охоплюється вказаним завданням кримінального провадження така мета, як запобігання, попередження вчинення кримінальних правопорушень*, треба визначитись, який із описаних підходів застосовував законодавець у ст. 2 КПК. Вбачаємо коректним та логічним поняття «захист» та «охорона» вважати не синонімами, а окремими правовими явищами, серед яких саме *поняття «захист»*, а не «охорона» *охоплює запобігання вчинення кримінальних правопорушень*. Це логічно і тому, що мета забезпечити попередження вчинення кримінального правопорушення має бути направлена на невизначене коло осіб, а також відповідно і на суспільство в цілому та державу (*«захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень»*), а не на вже учасників кримінального провадження (*«охорона прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження»*).

Формулювання завдання кримінального провадження у ст. 2 КПК дозволяють дійти висновків, що вони мають

наскрізний характер, реалізуються протягом усього провадження та в усіх його формах. Відповідно, *інститут угод у кримінальному провадженні не є виключенням*.

Закріплення в КПК такого особливого порядку кримінального провадження, як угоди, зокрема, про визнання винуватості полягає у створенні нової ідеології кримінальної політики держави: протидія злочинності через компроміс, договір, у тому числі стимулювання осіб, які вчинили кримінальне правопорушення, співпрацювати з владою.

Угода у кримінальному провадженні – домовленість сторін, яка формалізована у відповідному процесуальному документі і спрямована на врегулювання кримінально-правового конфлікту [8, с. 26].

Укладення угоди в кримінальному провадженні переслідує досягнення низки цілей: для підозрюваного, обвинуваченого – уникнення невизначеності щодо розміру та виду покарання за результатами судового розгляду, у деяких випадках застосування альтернативного покарання або його зниження чи можливість звільнення від покарання; для потерпілого та прокурора – прискорення відшкодування збитків чи шкоди, забезпечення процесуальної економії та визнання вини підозрюваним/обвинуваченим, усунення певною мірою перспективи оскарження судового рішення, а також можливість викриття та розслідування кримінального правопорушення, вчиненого іншою особою [9].

Угода про визнання винуватості є одним із важливих механізмів прискорення досудового розслідування. «Однак угоди про визнання провини, окрім надання важливих переваг швидкого розгляду кримінальних проваджень і зменшення навантаження на суди, також, *за правильного їх застосування*, можуть стати успішним інструментом у боротьбі з корупцією та організованою злочинністю» [10].

Угода про визнання винуватості між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим може бути укладена у провадженні щодо:

1) кримінальних проступків, нетяжких злочинів, тяжких злочинів (крім кримінальних проваджень щодо корупційних кримінальних правопорушень та кримінальних правопорушень, пов'язаних з корупцією) (на підтвердження цього підходу – Позиція ККС ВС від 23.02.2023, справа №686/628/19) [11];

2) корупційних кримінальних правопорушень та кримінальних правопорушень, пов'язаних з корупцією, за умови *викриття підозрюваним чи обвинуваченим іншої особи (осіб) у вчиненні будь-якого корупційного кримінального правопорушення чи кримінального правопорушення, пов'язаного з корупцією, та якщо інформація щодо вчинення такою особою (особами) кримінального правопорушення буде підтверджена доказами, і за умови повного або часткового (з урахуванням характеру та ступеня участі особи у вчиненні злочину) відшкодування підозрюваним або обвинуваченим завданого збитку або заподіяної шкоди (якщо такі збитки або шкода були завдані);*

2<sup>1</sup>) корупційних кримінальних проступків, нетяжких або тяжких корупційних злочинів, а також кримінальних правопорушень, пов'язаних з корупцією, у разі відсутності ознак вчинення цих кримінальних правопорушень у співучасті, що підтверджується матеріалами кримінального провадження, і за умови повного відшкодування підозрюваним або обвинуваченим завданого збитку або заподіяної шкоди (якщо таких збитків або шкоди було завдано);

3) особливо тяжких злочинів, вчинених за попередньою змовою групою осіб, організованою групою чи злочинною організацією або терористичною групою за умови викриття підозрюваним чи обвинуваченим, який не є організатором такої групи або організації, злочинних дій інших учасників групи чи інших, вчинених групою або

організацією злочинів, якщо повідомлена інформація буде підтверджена доказами [12].

Обов'язковою умовою укладення угоди про визнання винуватості є завдання шкоди відповідним кримінальним правопорушенням винятково *державним чи суспільним інтересам*.

*Наявність суспільного інтересу* полягає у забезпеченні швидкого досудового розслідування і судового провадження, викритті більшості кримінальних правопорушень (як підозрюваним чи обвинуваченим, так і іншими особами), запобігання, виявлення чи припинення більшості кримінальних правопорушень. «Умови угоди про визнання винуватості відповідатимуть інтересам суспільства тоді, коли відповідатимуть вимогам чинного матеріального та процесуального законодавства, а суспільний інтерес у забезпеченні швидкого досудового розслідування, викритті більшості кримінальних правопорушень буде пропорційним суспільному інтересу, який *полягає в досягненні завдань кримінального провадження*» [13].

«Оскільки угода про визнання винуватості може бути укладена у тому числі у щодо тяжких злочинів, велике значення має обґрунтування забезпечення співвідношення суспільного інтересу та приватного інтересу підозрюваного, обвинуваченого. У цьому випадку інтерес держави (суспільства) щодо призначення покарання винуватому може підпорядковуватись зацікавленості у підвищенні ефективності досудового розслідування. Тобто в обмін на узгоджену міру покарання підозрюваний (обвинувачений) мав би сприяти викриттю співчасників злочину, повідомляти схему злочинної діяльності» [14]. Угоди, в яких відсутні обов'язки співпраці, незважаючи на те, що такі домовленості є необов'язковою (субсидіарною) складовою їх змісту, *не відповідають за метою укладення інтересам суспільства*, оскільки спрямовані винятково на задоволення приватного інтересу підозрюваного чи обвинуваченого щодо пом'якшення покарання.

Зазначені обставини фактично є мінімальними вимогами, які мають бути дотримані для прийняття рішенням прокурором про можливість укладення угоди.

Водночас слід мати на увазі, що викриття підозрюваним, обвинуваченим іншої особи у вчиненні будь-якого корупційного кримінального правопорушення чи кримінального правопорушення, пов'язаного із корупцією, є обов'язковою умовою укладення угоди у провадженнях щодо кримінальних правопорушень цієї категорії. Викриття організатором корупційного злочину іншого організатора корупційного кримінального правопорушення також є обов'язковою умовою для укладення угоди у провадженнях цієї категорії.

Законом передбачені процесуальні гарантії виконання цих умов, запобіжники, як наприклад положення п. 2 ч. 7 ст. 474 КПК: «суд відмовляє у затвердженні угоди, якщо умови угоди не відповідають інтересам суспільства». А також відповідно до п. 2 ч. 4 ст. 394 КПК прокурор вищого рівня має право оскаржити вирок суду на підставі угоди, якщо він не відповідає суспільним інтересам.

У той же час, для іншого виду угод ці гарантії «розмиваються», оскільки на перший план виходять законні інтереси учасників провадження, а саме вирішення правового конфлікту між потерпілим та підозрюваним чи обвинуваченим. Так, «наявність гіпотетичної шкоди суспільним інтересам, не конкретизованої в обвинуваченні, не може бути перешкодою для вирішення питання про укладення угоди про примирення між потерпілим та обвинуваченим» [15].

Із цього слідує, що існує багато ризиків використання інституту угод у кримінальному провадженні (головним чином мова йде про угоди про визнання винуватості) виключно у приватних інтересах, що у свою чергу не відповідає меті попередження, запобігання новим кримінальним правопорушенням, яка має прослідковуватись і тут,

а відповідно і завданням кримінального провадження. До таких ризиків, зокрема, можна віднести корупційний ризик як мотивація знайти підстави для укладення угоди про визнання винуватості, формальність співпраці як умови для викриття (коли таке викриття має статись, чи відкладається затвердження такої угоди на увесь час притягнення до відповідальності викритих такою співпрацею осіб), абстрактність категорії «суспільний інтерес» як передумова для укладення угоди тощо.

Окрім цього, умовами угоди може бути передбачена можливість звільнення особи від відбування покарання з випробуванням, що, безумовно, є основною мотивацією для підозрюваного чи обвинуваченого для укладення угоди про визнання винуватості.

Законом України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо вдосконалення регулювання угод про визнання винуватості у кримінальних провадженнях щодо корупційних кримінальних правопорушень та кримінальних правопорушень, пов'язаних з корупцією» від 29.10.2024 р. було доповнено частини 1 та 2 ст. 75 КК абзацами такого змісту відповідно:

– «Обмеження щодо застосування звільнення від відбування покарання з випробуванням, передбачені абзацом першим цієї частини, не застосовуються, якщо суд приймає рішення про звільнення від відбування покарання з випробуванням у випадку затвердження угоди про визнання винуватості у кримінальних провадженнях щодо корупційних кримінальних правопорушень, кримінальних правопорушень, пов'язаних з корупцією»;

– «У кримінальних провадженнях щодо корупційних кримінальних правопорушень, кримінальних правопорушень, пов'язаних з корупцією, суд приймає рішення про звільнення від відбування покарання з випробуванням у випадку затвердження угоди про визнання винуватості, якщо сторонами угоди узгоджено звільнення від відбування покарання у виді позбавлення волі на строк не більше восьми років або іншого більш м'якого покарання, а також узгоджено звільнення від відбування покарання з випробуванням» [16].

Такими змінами законодавець суттєво змінює підхід, визначений та затверджений засадами державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) [17], відповідно до якого, зокрема, встановлювались обмеження щодо звільнення від відбування покарання засуджених за корупційні кримінальні правопорушення, спрямованих на унеможливлення застосування «пільго-

вих» інститутів кримінального права до осіб, засуджених за корупційні правопорушення, зокрема за вироки, ухвалені на підставі угоди про визнання вини.

Таким чином, спостерігається тенденція до розширення підстав та умов укладення угоди про визнання винуватості в першу чергу у корупційних правопорушеннях, що головним чином призводить до уникнення реального покарання винуватою особою (оскільки визнання вини є обов'язковою умовою). Чи справляється на таку особу виховний вплив – питання риторичне, оскільки в контексті покарання важлива його невідворотність за вчинене правопорушення, а не вибірковість застосування, що породжує у цих осіб, а ще більшою мірою в інших, сподівання на сприятливий для них підсумок навіть у найгіршому випадку – притягненню до відповідальності (яку можна попередньо узгодити із прокурором). Відповідно виникає дисонанс між зазначеними вище умовами укладення угоди про визнання винуватості, особливо в корупційних правопорушеннях, та завданням кримінального провадження, зокрема захисту особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень. Такі тенденції не сприяють захисту від нових правопорушень, а політика вирішення правового конфлікту у такий спосіб часто не включає інтерес суспільства та носить виключно приватний характер або захист такого суспільного інтересу є вкрай неочевидним.

**Висновки.** Підводячи підсумок, стверджуємо, що в завданнях кримінального провадження закладається у тому числі мета недопущення нових кримінальних правопорушень, упередження нових посягань, тобто превенція. Це проявляється як через загальне положення про «захист... від кримінальних правопорушень», так і завдяки спеціальним процесуальним механізмам в рамках окремих інститутів, як-от заохочення підозрюваного/обвинуваченого до викриття інших осіб, що у свою чергу має сприяти попередженню вчинення цими особами нових кримінальних правопорушень, в обмін на компроміс у призначенні покарання. У такий спосіб має реалізовуватись боротьба зі злочинністю, обумовлюючи це суспільним інтересом.

Утім, останні законодавчі ініціативи, а також ризики з боку правозастосувача, особливо щодо корупційних кримінальних правопорушень, далеко не завжди відповідають інтересам суспільства та носять виключно приватний інтерес, коли винувата особа обмежується виключно «штрафом», а реальний ефект від такої угоди залишається непомітним чи відсутнім взагалі. Від цього ставиться під сумнів, що такий шлях відповідає та не суперечить в цілому завданням кримінального провадження.

#### ЛІТЕРАТУРА

1. Офіс Генерального прокурора. Про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування. – URL: <https://gp.gov.ua/ua/posts/pro-zareystrovani-kriminalni-pravoporushennya-ta-rezultati-yih-dosudovogo-rozsliduvannya-2> (дата звернення: 29.08.2025);
2. Бабич Я. С. Завдання кримінального провадження: проблеми розмежування понять «захист» та «охорона». *Юридичні науки*. 2021. № 4 (119). С. 8–11. URL: [http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/visnyk/yurydych\\_119\\_2021.pdf](http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/visnyk/yurydych_119_2021.pdf) (дата звернення: 29.08.2025);
3. Булавина І. О. Функція захисту у кримінальному провадженні. *Історико-правовий часопис*. 2017. №1(9). С. 27–31. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/13273/1/6bulavina.pdf> (дата звернення: 29.08.2025);
4. Желіховська Ю. В. Співвідношення та розмежування понять «охорона» та «захист». *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2015. № 13, т. 2. С. 18–21. URL: [https://vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc13/part\\_2/7.pdf](https://vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc13/part_2/7.pdf) (дата звернення: 29.08.2025);
5. Зубач І. М. Функція захисту у сучасному кримінальному провадженні України. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. *Юридичні науки*. 2014. № 810. С. 178–183. URL: [https://science2016.lp.edu.ua/sites/default/files/Full\\_text\\_of\\_%20papers/030\\_178\\_183.pdf](https://science2016.lp.edu.ua/sites/default/files/Full_text_of_%20papers/030_178_183.pdf) (дата звернення: 29.08.2025);
6. Волошанівська Т. В. Щодо питання розмежування понять «захист» та «охорона» у кримінальному провадженні в світлі міжнародних стандартів прав людини. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2016. № 6. С. 216–220. URL: [http://lsej.org.ua/6\\_2016/60.pdf](http://lsej.org.ua/6_2016/60.pdf) (дата звернення: 29.08.2025);
7. Гловук І. В. Кримінально- процесуальні функції: теоретико-методологічні засади і практика реалізації: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.09. – Одеса, 2015. – 602 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c3412cb8-8020-424f-816d-3f5cbfc74cf4/content> (дата звернення: 29.08.2025);
8. Особливі порядки кримінального провадження : підручник / за ред. Капліної О.В. ; Нац. Юрид. Ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків : Право, 2024. 366 с.
9. Столітній С. В. Особливі порядки кримінального провадження: підручник. / за ред. Столітнього С. В. – Київ, 2024. – 432 с.

10. Європейський суд з прав людини. Рішення у справі «Нацвпівшвілі та Тогонідзе проти Грузії» (пп. 70, 90). URL: <https://hudoc.echr.coe.int/app/conversion/docx/pdf?filename=CASE+OF+NATSVLISHVILI+AND+TOGONIDZE+v.+GEORGIA+-+%5BUkrainian+Translation%5D+by+the+COE+Human+Rights+Trust+Fund.pdf&id=001-153730&library=ECHR> (дата звернення: 29.08.2025);
11. Касаційний кримінальний суд у складі Верховного Суду. Постанова від 23.02.2023 у справі № 686/628/19. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/109364553> (дата звернення: 29.08.2025).
12. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 29.08.2025).
13. Верховний Суд. Окрема думка суддів до постанови Великої Палати від 29.03.2023 у справі № 947/10464/21. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/110368006> (дата звернення: 29.08.2025).
14. БССУ. *Узагальнення від 22.01.2014 р.* URL: [https://zib.com.ua/ua/print/92557-uzagalnennya\\_vssu\\_sudovoi\\_praktiki\\_zdiysnennya\\_kriminalnogo\\_.html](https://zib.com.ua/ua/print/92557-uzagalnennya_vssu_sudovoi_praktiki_zdiysnennya_kriminalnogo_.html) (дата звернення: 29.08.2025).
15. Касаційний кримінальний суд у складі Верховного Суду. Постанова від 29.11.2018 у справі № 761/6774/16-к. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/78297690> (дата звернення: 29.08.2025).
16. Закон України. Про внесення змін до КК України та КПК України щодо вдосконалення регулювання угод про визнання винуватості у кримінальних провадженнях щодо корупційних кримінальних правопорушень... від 29.10.2024 р. № XXXX-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4033-20#Text> (дата звернення: 29.08.2025).
17. Закон України. Про засади державної антикорупційної політики в Україні на 2021–2025 роки р. № 2322-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20#Text> (дата звернення: 29.08.2025).

*Дата першого надходження рукопису до видання: 20.08.2025*  
*Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 23.09.2025*  
*Дата публікації: 26.09.2025*